

Cherie
Priestová

NEPOPSATELNÍ

TRIFID

Cherie Priestová
Nepopsatelní

Copyright © 2012 by Cherie Priest
Translation © Zdeněk Uherčík, 2014
Cover © Jon Foster, 2013
© Stanislav Juhaňák – Triton, 2014

ISBN 978-80-7387-766-8

Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.tridistri.cz

Cherie Priestová

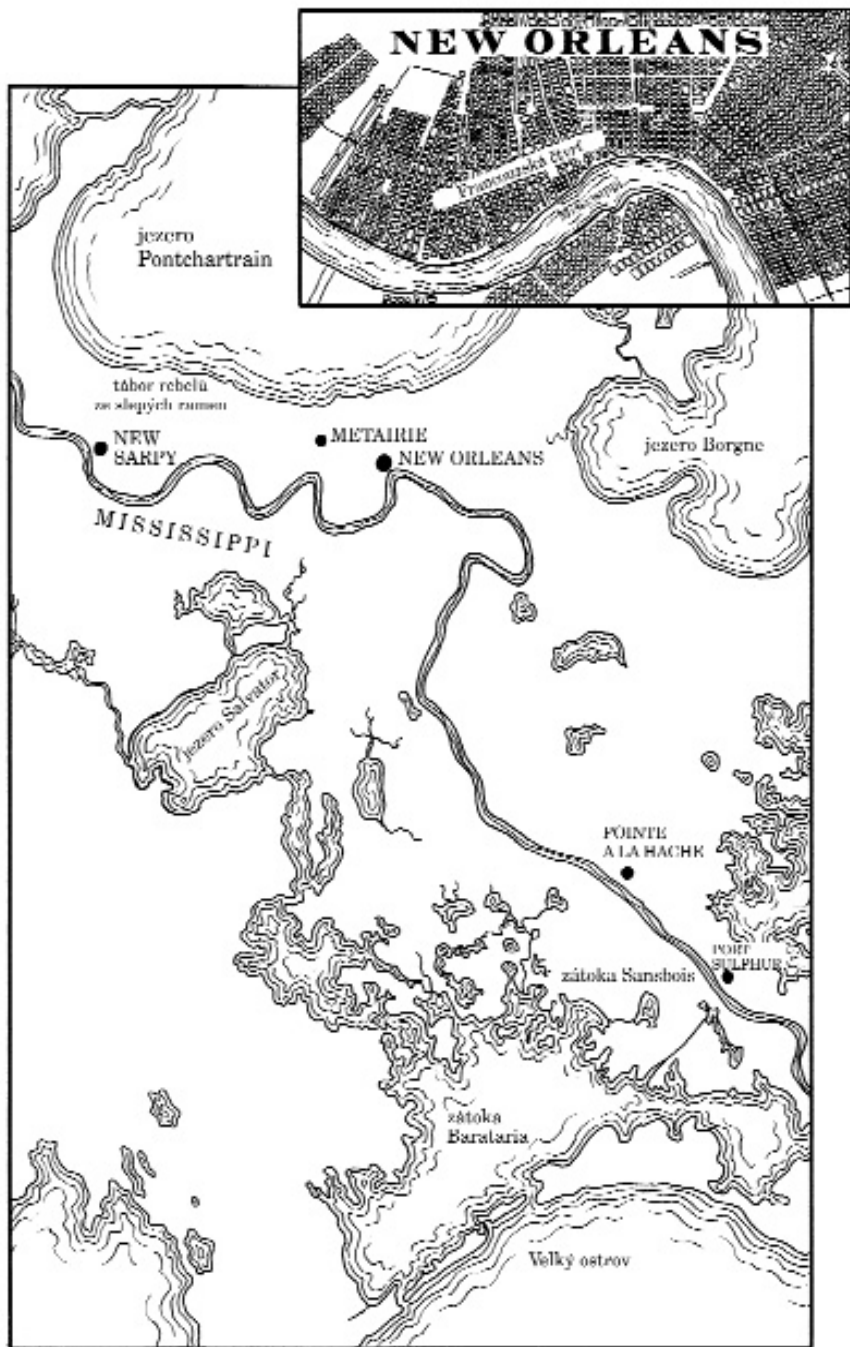
**Cherie
Priestová**

NEPOPSATELNÍ

Mechanické století – kniha pátá

Stanislav Juhaňák – Triton

NEW ORLEANS

Pro Angelinu a jejího otce

Pro Seattle

Poděkování

Je zvláštní vědět, že tahle kniha je patrně poslední, kterou jsem napsala v Seattlu. Neříkám úplně poslední, protože člověk nikdy neví, ale možná už víte, že se s manželem stěhujeme do Tennessee... a až tohle budete číst, budeme už bydlet v Chattanooze (zase).

Žili jsme v Seattlu šest let, a město bylo ke mně v mnoha ohledech velice laskavé. Darovalo mi Zemětras i následující knihy Mechanického století. Žádný z těch příběhů by nevznikl, kdybych se v roce 2006 nebyla přestěhovala na severozápad.

Děkuji, Seattle. Dal jsi mi víc, než zasloužím, a já nebyla vždy dost vděčná. Doufám, že jsi na tyto příběhy hrdý. Jsou to mé oslavné ódy.

Když dojde na konkrétnější poděkování, obvykle nevím, kde začít. Ale tentokrát si nechám obvyklé podezřelé na konec a začnu místními.

Největší díky patří lidem z knihkupectví. Duane Wilkinsové, Caitlin, Artovi a všem z univerzitní knihovny; Stevu Wintrovi a Vladu Veranovi z knihkupectví Third Place Books a všem milým lidem ze Seattle Mystery Book Store, kteří nesli pochodeň mých knih od vydavatelství Eden.

Rovným dílem mé díky patří skvělým přátelům z řad spisovatelů i nespisovatelů. Lidem ze čtvrti Capitol Hill – Ellen Milneové, Suezie Hagyové a Nově Barlowové. Jillian a Petovi Ventersovým, dvěma milým gotikům, které nemohu dost vynachválit. Richelle Meadové a Markovi Henrymu za to, že byli základními kameny mé první skutečné

skupiny fanoušků. Kat Richardsonové, dalšímu základnímu kameni, která se v posledních letech stala jednou z mých nejlepších přítelkyň. Také se musím zmínit o skvělé Mary Robinette Kowalové, která pochází z Chattanoogy. Trochu ironické, vidíte? Ale poznala jsem ji a začala obdivovat teprve na západním pobřeží.

Poděkování za vytrvalou profesionální i lidskou podporu patří těm, kteří nepocházejí ze severozápadu. Jsou to George R. R. Martin, který mě za šest měsíců naučil o psaní víc než čtyřleté studium na vysoké, Sam Sykes, dobrý kamarád a skvělý protějšek, John Salzi, který má skvělý odhad a udrží tajemství, William Schafer, který mi stále držel palce, přestože jsem ten román pro něho stále ještě nenapsala, Mike Lee, který mi stále opakoval, že tajemství má zůstat tajemstvím, nadšený a vždy optimistický Wil Wheaton, Warren Ellis, kterého zbožňuji a nejraději bych ho objala, ale má to štěstí, že žije v zámoří, Jess Nevins, nejmilejší a nejlepší archivář v Texasu a okolí, a všichni ostatní v klubu, který slouží světu. Vy víte, kdo do něho patří a proč vás mám ráda.

Tisíc a jeden dík mé editorce, jedinečné Liz Gorinské, mé skvělé agentce Jennifer Jacksonové, bez níž bych v této branži nepřežila, mé publicistce Aishe Cloudové, která mě vyslala na cestu a stará se o mě, Irene Gallové z výtvorného oddělení za nádherné obaly a všem z vydavatelství Tor, kteří pomohli mým knihám na svět.

Každý z nich mi zachránil život.

A nakonec děkuji svému manželovi Jaymesovi Aricu Annearovi, který mě miluje natolik, že se se mnou vrátí domů. Bez něho bych to nezvládla.

„Stal se ze mě snílek a osvojil jsem si nechuť ke všem tělesným aktivitám. Byl jsem podrážděný a nezřízeně zanícený, a neboť jsem neovládal žádné hry a byl jsem nemotorný, všichni chlapci mnou opovrhovali a nenáviděli mě...“

Samuel Taylor Coleridge
v dopise svému příteli Thomasi Pooleovi.

Rector „Prdlajs“ Sherman

Rector „Prdlajs“ Sherman se dostal do sirotčince Milosrdných sester 9. února 1864, ve stejný týden, kdy byl otevřen. Jeho věk nikdo neznal, ale všichni se shodli, že mu bude kolem dvou let. Byl špinavý, hladový a bos. Na sobě měl jen ponožky, které mu nějaká dobrá duše upletla dřív, než šlo město k čertu. Bylo zřejmé, že nemá žádný vztah k ženě z kmene Duwamišů, která ho do útulku přinesla, protože měl ohnivě rudé vlasy, perleťovou pokožku a brzy se mu začaly objevovat pihy. Nevědělo se ani, jestli to byla jeho chůva nebo kojná. Přinesla ho ještě s jedním dítětem, které nepřežilo příští měsíc. Její jméno zapadlo nebo se ztratilo v záznamech, jen ledabyle vedených po katastrofě se *Zemětřasem*.

Chlapce s vlasy barvy čerstvě nastrouhané mrkve dostala na starost jeptiška s očima příliš smutnýma na někoho tak mladého a hábitem příliš velkým na někoho tak malého. Domorodá žena, která chlapce přinesla, jí řekla jen jeho jméno a ještě toto: „Nemá nikoho, kdo by ho miloval. Toho druhého neznám, ani jeho jméno. Našla jsem ho na hromadě cihel.“

Rector velice dlouho nemluvil.

Nežvatlal, neukazoval a kromě pláče nevydával žádné zvuky. Byl to divný pláč. Všechny jeptišky se na tom shodovaly, jako kdyby se s tím mělo něco dělat. Z jeho hrdla vycházelo táhlé vzlykání podobné zoufalému volání soviho mláděte. A když černovlasý chlapec, který byl náhodou jeho dočasným společníkem, zemřel na otravu mlhou, tyfus, cholera nebo cokoli jiného, co právě řádilo... přestal Rector i plakat.

Vyrostl v chudokrevného, vyčouhlého mladíka, vyzáblého jako většina chovanců. Zpočátku lidé z Periferie handlovali s čím se dalo a vyjžděli na lodích i se vzducholoděmi

do zálivu rybařit, ale během půl roku kvůli jedovatým dešťům v okolí opuštěného města téměř nic nerostlo. Většinu nalezců, kteří se zotavili jako Rector, události poznamenaly. Byli zaostalejší, pomalí nebo znetvoření vzduchem, který jako malí dýchali.

Když se to vzalo kolem a kolem, mohl na tom být Rector mnohem hůř. Mohl mít nestejně dlouhé nohy nebo úplně žluté bělmo. Mohl mít příliš mnoho zubů, nebo žádné. Při jeho výšce se mu mohla zkroutit páteř a zchroml by. Chodil by jen s největšími obtížemi a vsedě by ho trápily bolesti.

Ale na pohled na něm nebylo nic neobvyklého.

A protože byl tělesně v pořádku a byl bystrý (i když někdy nepoctivý a kladly se mu za vinu drobné krádeže), předpokládalo se, že vyroste v muže, který se o sebe dokáže postarat. Buď vstoupí do církve – což nikdo nečekal, a upřímně řečeno o to ani nestál –, nebo odtáhne přes bažiny a dostane práci na nové pile (když bude mít štěstí), nebo ve vodárně (když štěstí mít nebude). Tak nebo tak, čas vypršel a Rectoru Shermanovi, jehož věk nebyl jistý, bylo přinejmenším osmnáct let.

A to znamenalo, že musí odejít.

Dnes.

To také znamenalo, že někdy po půlnoci, dlouho před snídaní, po níž měl vyklidit své místo, se Rector probudil jako obvykle. Zmatený, prochladlý, s hlavou jako střepe a úplně všechno ho bolelo.

Často ho všechno bolelo, proto si navykl utišovat bolest šťávou, která později přinášela další bolest a potřebu další a silnější dávky šťávy. A když proběhl celý cyklus, jeho krev byla hustá, líně se prodírala cévami a nic už ho nemohlo povzbudit, uklidnit či bezpečně provést nočními můrami... probudil se. A chtěl další šťávu.

Nedokázal myslet na nic jiného, dokonce ani na to, kde bude příští noc spát a co bude jíst, až sní poslední snídani v sirotčinci.

Dlouhou chvíli ležel a poslouchal, jak se jeho srdce pomalu uklidňuje a tep se zpomaluje.

Tahle smyčka, ty neustále návaly obtíží, byla úplně běžná. Hodiny se potácely, trmácely, opakovaly se stále dokola a na jejich konci byl vždycky stejný začátek. Chtěl víc, i když nebylo co.

Obrovské pendlovky dole ve společenské místnosti odbily dvě hodiny. Jedno tajemství tedy vyřešil, aniž by zdvihl hlavu z polštáře. Bylo to sice drobné vítězství, ale počítá se. Byly dvě hodiny ráno, takže zbývalo pět hodin, než ho jeptišky nakrmí a pošlou pryč.

Rectorovy myšlenky se pohybovaly líně, jako kdyby plavaly v medu, ale jak se jeho tělo vzpamatovávalo, získávaly řád a na rychlosti. Naslouchal tupému bušení svého srdce a rozeznával dvoje chrápání, jedno mumlání ze spaní a vyrovnaný dech dalšího spáče.

Na pokoji bylo pět chlapců. On byl nejstarší.

A byl zde poslední, kdo osiřel kvůli mlze. Všichni ostatní z té zasažené generace vyrostli a odešli. Všichni kromě Rectora, který se ze všech sil snažil, aby popřel dospělost, nebo zemřel dřív, než jí dosáhne. To druhé mu připadalo snazší.

„Další věc, kterou jsem zvorál,“ šeptal ke stropu. Bylo to k vzteku, ale stále byl naživu.

Někde v podvědomí se pohnul stín. Zachvěl se mu před očima, černá skvrna ve tvaru někoho známého, ale dávno mrtvého. Prudce zamrkal, aby se jí zbavil, ale marně.

Vznášela se těsně na hranici zorného pole jako protějšek toho, co bylo mimo ně.

„Ne,“ vydechl, přestože věděl, že to slovo nemá žádnou moc. „Vím, že tady nejsi,“ dodal, ale byla to lež. Nevěděl nic. Nebyl si jistý. Zavírat oči nemělo smysl. Když tiskl víčka ze všech sil, viděl obrys postavy na jejich vnitřní straně. Byla vyzáblá stejně jako on, jen o něco menší. Ne moc, ale

o poznání. Pohybovala se kradmo a zasmušile jako někdo, kdo je častým terčem posměchu a kopanců.

Proplouvala lehkým krokem mezi postelemi chlapců, jako zdivočelá kočka stále připravená uhnout před letící botou.

Rector se choulil pod tenkou dekou, tiskl kolena k bradě, ztěžka dýchal a cítil svůj páchnoucí dech. „Jdi pryč,“ řekl nahlas. „Nevím, proč sem stále chodíš.“

Protože jsi tady ty.

„Neublížil jsem ti.“

Poslal jsi mě tam, i když jsi věděl, že se mi tam něco stane.

„Ne. Jen jsem ti řekl, kudy se tam dostaneš. Všechno ostatní sis způsobil sám. Jenom to chceš na někoho hodit. Prostě tě štve, že jsi mrtvý.“

Zabils mě. To nejmenší, co můžeš udělat, je, že mě pohrbíš.

Duch Ezekiela Wilkese se zatřepetal. Přilétl blíž jako mūra ke svíčke Rectorovy viny.

Nechals mě tam.

„A řekl jsem ti, že tě najdu. Napravím to, když to půjde.“

Počkal, až mu přestane bušit srdce. Slyšel jen prdy, popotahování a vzdychání, které se slévaly v noční hudbu sirotčince. Pomalu pod dekou pohyboval nohama, dokud mu chodidla nevisela přes okraj slamníku.

Vzduch na vnější straně deky byl chladný, ale ne chladnější než obvykle. Pronikal dírami v ponožkách a bodal do citlivých míst mezi prsty. Zahýbal jimi a zachvěl se. Boty měl postavené tak, aby do nich vklouzl i poslepu. Udělal to a kroutil chodidla tak dlouho, dokud je pevně neobemkla odřená hnědá kůže. Ani se nesehnul, aby boty zavázal. Podrážky tiše pleskaly o podlahu, když se zvedl z postele a došel k botníku, přes který měl přehozený kabát. Oblékl si ho a chvíli jen tak stál a chvěl se v mrazivé předjitřní tmě. Několikrát si dýchl do dlaní, zhluboka se nadechl a zatajil dech, aby se konečně úplně probudil.

Pod kabátem už měl šedé vlněné kalhoty a sepranou flanelovou košili. Většinou v tom spal. V sirotčinci byla příliš zima na to, aby se dalo spát v civilizovanějším oděvu k tomu určenému. Dokonce i v období, které všude jinde považovali za léto.

Na severozápadě se tomu říkalo červnové šero.

Nízké, chladné mraky se válely po zemi až do konce července. Všechno bylo vlhké, i když právě nepršelo. Ale přšelo téměř nepřetržitě. Obvykle to nebyla žádná průtrž mračen, ale vytrvalé, neustávající mrholení. Dny byly chladné, a přinejmenším jednou týdně se ráno objevila jinovatka. Lidé bručeli, že takhle nikdy nebývalo, ale pokud se Rector pamatoval, bylo takhle vždycky. Bylo 3. června 1880, Rectorovi cvakaly zuby a litoval, že nemá nic teplejšího na sebe.

V zákoutí jeho podvědomí se zachvěly pavučiny a připomněly mu, že se neodbytně blíží cosi mrtvého. Prozatím si to drželo odstup, snad to byla výhoda toho, že byl nedobrovolně střízlivý a bdělý, ale na to Rector nechtěl sázet. Až příliš dobře věděl, jak se ta věc vrací, hrozivě a ukřivděně se nad ním vznáší, ať je vzhůru, nebo spí.

A bylo to stále silnější.

Proč? Rector měl nějaká vysvětlení.

Viděl to tak, že umírá. Pomalu se zabíjí šťávou, hroznou silnou drogou, vyráběnou z otráveného vzduchu uvnitř městských zdí. Nikdo ji nedokázal užívat déle než rok nebo dva a přežít nebo existovat ve stavu, kterému by se dalo říkat život. Rector si nedělal žádné iluze. Bylo mu to jedno. Smrt vlastně dokonale zapadala do jeho plánu vyhnout se dlouhodobě odpovědnosti, přestože ji musel krátkodobě přijmout.

Být mrtvý bylo snazší, než být naživu. Ale čím víc se blížil smrti, tím blíž se k němu jeho mrtví kamarádi dostávali. To nebylo fér. Bylo těžké bojovat s duchem, když sám duchem ještě nebyl. Předpokládal, že by to bylo mnohem

jednodušší, kdyby na tom on a Zeke byli stejně, a mohli se navzájem vyděsit k smrti, nebo jak to vlastně fungovalo.

Prudce vydechl a potěšilo ho, že nevidí svůj dech. Tohle ráno nebylo tak chladné jako jiná rána.

K vzteku bylo, že už neměl skoro žádnou šťávu.

Na dně levé kapsy kabátu, mezi dvěma ošoupanými vrstvami svého jediného kusu venkovního oděvu, si Rector vyrobil tajnou vnitřní kapsu. V kousku popraskaného voskovaného papíru tam měl zabalené malé množství zkázo-nosného žlutého prášku.

Rector odolal pokušení sevřít ho, aby zapraskání papíru někoho neprobudilo. Namísto toho se utěšoval vědomím, že tam stále je a přetáhl si přes uši pletenou čepici.

Rozhlédl se po pokoji.

Bylo příliš tma, než aby cokoli dobře viděl, ale rozmístění postelí znal z paměti.

Vzal deku za roh, přehnul ji napůl a začal do ní skládat osobní věci. Náhradní ponožky, které na tom byly stejně jako ty, které měl na nohou, košili, která nevoněla o nic lépe než ta, kterou měl na sobě. Krabičku sirek. Starou, obnošenou plynovou masku. Stále dobře fungovala. Rector neměl náhradní filtry, ale ty v masce byly nové. Ukradl je minulý týden, jako téměř všechno, co kdy vlastnil. Byl to náhlý popud, nebo si to aspoň v tu chvíli myslel. Při zpětném pohledu v něm ten nápad dozrával nějaký čas, jen si toho nevšiml.

Sáhl dolů pod slamník a našel místo, kde se plátno prodřelo o prkénka. Šátral levačkou, dokud nevytáhl pytlík, který si sešil ze zbytků pytle na oves pro koně. Teď v něm byly jiné věci, o které nechtěl přijít a které by nikdo neměl vidět.

Přidal sáček na hromádku na posteli a svázal rohy deky. Deku také vlastně nebyla jeho, ale to mu nijak nevadilo. Útulek ho vyháněl, ne? Podle něho to znamenalo, že mum-lající jeptišky a vyzábly kněz jsou jeho dlužníky. Nemohli

si přece myslet, že se mladý muž může protloukat životem jen s tím, co má na sobě. To nejmenší, co mu mohou dát, je deka.

Popadl improvizovaný ranec a přehodil si jej přes rameno. Nebyl nijak těžký.

Zastavil se ve dveřích a naposledy se rozhlédl po pokoji, kterému víc než patnáct let říkal domov. Neviděl nic a téměř totéž cítil. Snad jen slabé zachvění, záblesk vzpomínky nebo pocit, který měl už dávno vyhasnout.

Nejspíš to byl jen strach. Ne že by měl Rector strach raději než nostalgii, ale s tím si poradí dávka šňávy. Potřebuje jen tiché, bezpečné místo, kde by si mohl dát poslední zbytek vzácného prášku, a zase bude volný na... v nejlepším případě na několik hodin. Musí zajít za Harrym. Tohle mu nebude stačit.

Ale hezky popořadě.

Vplížil se do chodby, krátce se zastavil u schodiště a zavázal si tkaničky, aby se mu nezouvaly boty a neprozradilo ho pleskání podrážek. Opatrně scházel dolů, a s každým krokem natahoval uši, aby nepřeslechl šustění hábitu jepťišky nebo rozespálé mumlání kněze. Když nic neslyšel, opatrně sešel do přízemí.

Na stolku v hale, u oblíbeného čtenářského křesla otce Harrise, hned vedle krbu, ho vítal špaček svíčky. Rector vzal zbytek svíčky a ve vaku našel sirky. Zapálil knot, chránil plamen dlaní a šel dál.

Po špičkách došel ke kuchyni a zatlačil na kývavé dveře. Doufal, že najde třeba zbytky zaschlé polévky, připravené k rozvaření v příští várce. A i kdyby našel něco, co by sám nechtěl jíst, může to později za něco vyměnit. Ale na druhou stranu nebyl vůbec vybíravý. Snědl každé jídlo. Pokud bylo.

Spížirna nepatřila k těm věcem, o nichž člověk nadšeně píše domů. Nikdy nepřetékala jídlem, ale také nikdy nebyla prázdná. Někdo v některém vzdáleném kostele se staral

o to, aby malé výspy, sirotčince a domy Páně jako tento měly nejnnutnější zásoby potravin a léčiv. Nebylo to mnoho, i slaboduchému muselo být jasné, že tohle není soukromá nemocnice nebo prosperující sanatorium pro bohaté, ale bylo toho dost, aby Rector pochopil, proč tolik lidí vstupuje do církve. Denní chléb je denní chléb a málokdo z města dříve zvaného Seattle si mohl vybírat.

„Dluží mi to,“ mumlal si, zatímco prohrabával spižírnu.

Dlužili mu ten bochník chleba zabalený v utěrce. Ještě neztvrdl na kámen, měl tedy veliké štěstí. Také mu dlužili pytlík rozinek, sklenici kyselých okurek a trochu ovesných vloček. Byli by mu dlužili ještě víc, ale kvůli tlumenému zvuku z patra musel Rector přerušit rabování.

Byly to kroky? Nebo jen obvyklé skřípání a sténání starých krovů budovy? Rector sfoukl svíčku, zavřel oči a modlil se, aby přišlo zemětřesení.

Žádné se nedostavilo a zvuk seshora také utichl, takže bylo vcelku jedno, co ho způsobilo. Někde v podvědomí mozku otupělého drogou se ozýval neodbytný hlásek, že se loudá, marní čas a odsouvá nevyhnutelné. Snažil se opakovat, že prohledává jedno z nejlepších míst na Periferii, nepostává zbůhdarma před otevřenou spižírnou, protože dumá, kam mohly jeptišky zamknout cukr.

Cukr se dal vyměnit za opravdovou šťávu. Byl dokonce mnohem cennější než tabák, a ta nenasytná, nemocná část jeho mozku, která chtěla stále víc, se zatetelila radostí při vyhlídce na to, že by ho svému chemikovi mohl přinést.

Ještě chvíli stál jako přimražený a bojoval s chtivostí a strachem.

Strach zvítězil, ale jenom o vlásek.

Rector znovu uchopil svůj ranec a s potěšením shledal, že je o poznání těžší. Nepřipadal si sice nijak bohatý, ale rozhodně neměl prázdné ruce.

Vyšel z kuchyně, prošel jídelnou a napíнал oči do šera, jestli ve svícnech na stěnách neuvidí ještě nějaké zbytky

svíček. Do rance z deky putovaly další tři. Hmatem hledal cestu zpět do kuchyně a k zadnímu vchodu. Když ho našel, ztěžka otočil zámkem, opřel se o křídlo dveří a vyšel ven za budovu sirotčince.

Venku nebylo o mnoho chladněji než uvnitř, kde už všechny ohně vyhasly a spící děti se tulily jak se dalo. Venkovní chlad sotva stačil na to, aby se Rectorův dech srážel do lehké mlhy. S úsvitem i tenhle chlad patrně pomine.

Kolik že je hodin?

Zaposlouchal se, ale hodiny neodbýjely. Nedokázal si pořádně vzpomenout, ale měl za to, že naposledy slyšel dva údery. Ano, to je ono. Byly dvě, když se probudil, takže teď musí být něco před třetí. Sotva tři hodiny ráno, to byly pěkné „oficiální“ osmnácté narozeniny. Tenhle rok hezky začínal. Chladem a nepohodlím. Kradenými věcmi v ranci. Hledáním místa, kde by si mohl uvařit trochu šťávy.

Když se tak nad tím zamyslel, osmnáctý rok se od toho sedmnáctého zase tak výrazně nelišil.

Rector vyčkal, až jeho oči přivyknou měsíčnímu světlu a svitu jedné z mála petrolejových lamp, jimiž se pyšnily ulice Periferie. V tlumeném přísvitu z oblohy a třepetavém světle čadivého plamene rozeznával obrysy neutěšené, dvoupatrové budovy, v níž prožil celý život. V jednom rohu se od základů až do prvního patra táhla klikatá puklina, končící vlasovou prasklinou. Ta se časem jistě ještě protáhne nebo úplně pukne při příštím větším земětřesení.

Před *Zemětřasem* a příchodem mlhy sloužil sirotčinec jako ubytovna dělníků z první pily v Seattlu. Rector předpokládal, že pokud si příští velké земětřesení dá na čas, bude sirotčinec za nějakou dobu sloužit zase jinému účelu. Všechno se koneckonců využívalo podle toho, co bylo právě potřeba. Nikdo nic neboursal ani nevyhazoval. Nikdo si nemohl dovolit plýtvat.

Povzdechl si. Vědomí mu na okamžik zakalil bledý oblak, který se vzápětí rozplynul.

Raději se ztratím, říkal si. Dřív než zjistí, co všechno jsem vzal.

Musel se přemáhat, aby se vůbec pohnul. Kladl jednu nohu před druhou a vzdaloval se těžkopádnými, pomalými kroky. „Tak sbohem,“ zamumlal bez ohlednutí. Mířil k okraji plochého břehu, kam nedosahoval příliv a nad nímž na skalních římsách a výběžcích, podél celého zálivu Puget, spali mořští ptáci, s hlavami zasunutými pod křídly.

Když minul vyhořelé budovy první pily a skaliska, došel Rector ke známé puklině v zemi. Přeskočil tu prasklinu stejně snadno, jako kdyby přeskakoval potok, přestože v něm byla malá dušička. Každý z ní byl nervózní, protože se otevřela při posledním zemětřesení v loňském roce, stejném zemětřesení, které zbouralo vyzděné podzemní kanalizační stoky vedoucí do města. Tahle jizva v zemi byla mementem. Bylo to varování od *Zemětřasu* a připomínka Periferii, jak křehké jsou základy světa.

Rector se upřeně díval na puklinu. Začichal, ne snad odpozem, ale zvědavostí. Pach mlhy nebyl u téhle znepokojující praskliny o nic silnější než kdekoli jinde na bahnitém břehu vně zdi.

„Měli by tě zasypat,“ řekl puklině. „Nenechat nic náhodě.“

Protože co se stane, jestli mlha unikne? Vědělo se, že mlha jednou přeteče přes zeď, ale mnohem horší by bylo, kdyby unikla jinde, kdyby si páry našly cestu třeba tady. Když bude mít plyn dost času, zamoří celou zemi.

Zachvěl se, sevřel si ramena a rozhlédl se, jestli nikdo nevidí, že se chová jako zbabělec. Nikoho neviděl. Žádná světla, žádný pohyb. Neslyšel žádné kroky. Ani cupitání přístavních kryš v trávě.

Vydal se po úzké pěšině za puklinou a shlukem uschlých stromů, které mu vždy připadaly jako strašidla, i když by to nikdy nikomu nepřiznal. Stezku znal z paměti a nepotřeboval žádné světlo. Zakrátko dorazil k pěti chatrčím postaveným do malého kruhu. Byly polorozbořené, zpráchnivělé a pohromadě držely jen silou vůle a díky několika ledabyle přitlučeným trámům, které jim na kráse nepřidaly.

Býval to dřevorubecký tábor opuštěný v roce 1879, stejně jako mnoho míst v okolí zničeného města. Původně zde bylo osm stavení, pak žádné, ale kombinace nebezpečí, ilegálního obchodu a potřeby soukromí si vyžádala znovu-postavení tří nevzhledných chalup. Časem i další dvě nabýly odlesku své zašlé slávy.

Škvírami ve čtyřech obydlených chatrčích pronikal mdlý přisvit, ale z té největší se linulo ostré světlo. Oslnivě bílé paprsky pronikaly starými, rozbitými okenicemi, prasklinami ve zdech a škvírami kolem dveří.

Rector se zašklebil. Světlo ho oslňovalo, ale tady bydlel Harry a jemu už skoro docházela šťáva. Bez ní byl na dospělost žalostně nepřipravený. To tedy znamenalo, že bude muset prosit, půjčit si, nebo krást.

Vždyť nemá ani vindru, která by mu říkala pane.

Připravil se na nevyhnutelnou záplavu světla, přitiskl dlaň na dveře a lehce zatlačil. Panty tiše zaskřípaly, nabobtnalé dřevo se otřelo o zárubeň, pak se dveře prudce otevřely a za nimi se objevila změť destilačních přístrojů, baněk, krabic, trubic a trychtýřů. A světlo, samé světlo... Tolik světla, až se Rector divil, jak v něm někdo může něco vidět.

„Harry, to jsem jen já!“ volal, když se zastíněnýma očima vcházel dovnitř.

Harry Sharpe, chemik, alchymista, nebo něco mezi, se hrbil nad stolem plným křehkých aparatur a odměřoval lžičky a kádinky. Nevzhlédl okamžitě, ale teprve když dokončil poslední úkon. „Zůstaň stát, Rectore, nechci, abys do mě teď strčil, jasný?“

„Jasný, Harry, jasný.“

Zavřel za sebou dveře a opřel se o ně. Byl připravený udělat do puntíku, co mu Harry řekne. Harry vařil. A vaření bylo nebezpečné. Nevhodné vyrušení, špatný pohyb rukou nebo kapka špatné ingredience do špatné kádinky, a následný výbuch vystřelí starý dřevorubecký tábor jako

meteor. Dokonce i Rector měl tolik rozumu, aby zůstal stát na místě. Pozoroval Harryho široká záda, pohyby ramen a jeho prošedivělé, zpocené vlasy přilepené k lebce.

„Nemůžeš sem jen tak vtrhnout. Kdybych nevařil, mohl jsem mít v ruce revolver.“

„Promiň,“ zamumlal Rector.

Harry posledním okázalým pohybem přidal nějakou syčící, kalnou substanci, narovnal se, ale stále ještě se neotočil. Sledoval chemickou reakci, aby se ujistil, že všechno probíhá správně.

„Pochybuju, žes přišel s hrstí plnou peněz, co?“ řekl, i nadále obrácený k chlapci zády.

Rector přešlápl z nohy na nohu a bezmyšlenkovitě se poškrábal na loktu. „Víš, Harry, byl to zvláštní týden.“

„Na tom není nic zvláštního, že sem chodíš s prázdnýma rukama.“

„No jo, tohle nemyslím. Mám narozeniny.“

„Ani na narozeninách není nic zvláštního.“

„Ale tohle jsou osmnáctiny,“ nedal se, i když nevěděl, jestli to pomůže. „Vykopli mě ze sirotčince.“

Harry hned neodpověděl. Počkal, až se ustálí jakési tiiché syčení a pak otočil hlavu. Na nose mu seděly brýle s několika sadami čoček z polarizovaného skla. Zařízení bylo zřejmě dost těžké, protože řemínky, jimiž je měl upevněno k hlavě, se mu zařezávaly do masitých, růžových tváří. Zvedl si brýle nad čelo a hřbetem ruky si otřel zpocenou tvář.

„Ten den jednou musel přijít.“

„Jo. Takže teď jsem připravený...“

„Teď jsi muž, Rectore,“ přerušil ho Harry. „Ve všech ohledech. Celou tu dobu jsem s tebou jednal jako s klučkem.“ Brýle mu už překážely natolik, že je sundal. Řemínky mu sklouzly z hlavy s vlhkým mlasknutím. „Neprokažoval jsem ti žádné laskavosti.“

„Udělalš mi spoustu laskavostí, Harry.“

„Ale ne ty správné. Bylo mi tě líto, ale to nijak nepomohlo.“

Rector vycítil, že se hovor stáčí jiným směrem, a nelíbilo se mu to. Nevěděl, jak se s tím vypořádat. „Pomáhal jsi mi celé roky a já si toho vážím, jak si správný křesťanský sirotek vážit má. Teď si chci najít poctivou práci a vydělávat si na živobytí.“

Harry se zasmál. Snad té zmínce o křesťanství. „Prodej není žádné řemeslo. A tys vždycky spotřeboval víc, než jsi prodal.“

Rector nasadil výraz uražené důstojnosti. „To není úplně fér.“

„To jen dokazuje, jak hodně jsi kouřil. Podívej, chlapče,“ pokračoval o něco málo mírněji. „Vždycky jsem ti vyhověl, vid?“

„A toho si na tobě nejvíc vážím.“

„Chlapci na to mají právo, Rectore, ale muži musejí jít vlastní cestou.“

Rector byl propuštěn. Mohl vědět, že se to blíží stejně jistě, jako že se blíží narozeniny. Teď byl ten osudový den tady. Uvědomoval si, že je na tom hůř než před pěti minutami, že nemá šanci na slušnou dávku svého oblíbeného jedu.

„Tak mě nauč vařit, Harry,“ vyhrkl. „Nauč mě řemeslu. Jsem šikovný, zvládnou to.“

„Šikovný jsi, to jo, ale nejsi dost opatrný.“ Znovu si utřel zpocený obličej a dlaně si otřel do plátěného pláště, kterým si chránil oděv. „Při první várce by ses odpálil do oblak.“

„Kdepak. Harry, prosím. Nemám kam jít, nikdo na mě nečeká. Musíš mě to naučit.“ Neklidně těkal pohledem po armaturách, rukavicích, stolech, grafech a krabicích s materiálem. Uvědomil si něco, co mu předtím uniklo. „Rozšiřuješ obchod, vid? Nikdy jsem tě neviděl dělat s takovým množstvím šťávy.“

Harryho pohled potemněl. Rector netušil, co tak špatného řekl.

„Ano, mám spoustu práce. Zapomněls, že je válka? Mám co dělat, abych uspokojil poptávku na východě.“

„A to je důvod navíc, proč potřebuješ... potřebuješ učně. Nebo pomocníka. Harry, prosím.“

„Kdybych tě měl miň rád, nebo ti víc věřil, asi bych o tom uvažoval. Ale takhle ti musím říct ne. Teď by ses do toho neměl míchat, Prdlajsi. Situace na východě je stále horší a...“ Zaváhal, jako kdyby chtěl říct něco jiného, ale nevěděl, jak to vyjádřit.

„Ta pitomá válka začala ještě dřív, než jsem se narodil. Jednou musí skončit, nemyslíš?“

Harry potřásl hlavou. „Snad. Ale teď se modleme, aby místo ní nepřišlo něco ještě horšího.“

„Co může být horšího než válka? A proč by se mělo válčit tady na pobřeží? To nedává smysl.“

Starší muž se s chmurným úšklebkem narovnal a zkontroloval kádinku, v níž se něco vařilo. „Je to ostuda, že se ptáš zrovna ty. Možná bys měl někdy jít za zeď, aby ses přestal divit.“

Ustoupil od přeplněného stolu a uvolnil tak pohled na destilační přístroj mnohem větší, než byl ten starý. Spleť trubek, trubiček a baněk se tyčila téměř až ke stropu. Ještě dvacet třicet centimetrů, a trčel by nad plechovou střechu.

„Možná to udělám. Možná se podívám za zeď,“ opáčil Rector, jako kdyby to stejně už dlouho měl v plánu. „Ale mám pocit, že potřebuješ pomoc. Máš tady pořádnou výbavu.“

„Pomoc nepotřebuju a ty nevíš, co žádáš. Chceš tu zůstat se mnou a spát v některém domku? Chceš se účastnit blížící se války? Myslím, že asi ne, chlapče.“

„O čem to mluvíš? Válka se přece zastavila na řece, ne?“

„Tohle jsem nemyslel,“ odvětil Harry. „Pro lidi, jako jsem já, tu začíná být horko, chápeš?“

„Ne.“

„V okolí je spousta lidí, kteří by také rádi něco utrhli. Zvláště když se kšeft ještě víc rozběhl.“ Rector se chtěl ze-

ptat proč, ale Harry byl na něho moc rychlý. „Yaozu není žádný trouba, ale je to jenom člověk. Polovina prodejců a distributorů na západním pobřeží by se ráda sebrala a o ten kšeft ho připravila.“

„Myslíš, že se to může stát?“

„Už se to děje,“ ucedil polohlasem. Pak se sklonil k jedné z dřevěných beden srovnaných na zemi a něco hledal. „Už se blíží a krouží jako žraloci. Nepotrvá dlouho a taky budu muset za zeď, i když se mi to vůbec nelíbí. Nejsem sice bezbranný, ale těm, co sem jdou z Mexika, Kalifornie a teritoria Oregon, těm se neubráním.“

„Jak víš, že jdou sem, Harry? S kým jsi mluvil kromě mě a Bishopa? A ten je za zdí. Nic neví.“

Harry pohlédl na Rectora s mrazivě chmurným výrazem. „Doslechl jsem se různé věci. Slyšel jsem to hřmění minulý týden, ty ne? Bylo zvláštní.“

„Začíná ti kapat na karbid.“

„Možná, ale brzy každý z nás, myslím původních výrobců, bude potřebovat nějaký úkryt.“

„Jsou horší věci než Seattle,“ poznamenal Rector.

„To souhlasím, ale pomýšlení na život v masce mi náladu moc nezvedne. Možná si budu muset najít jinou práci.“

„Můžeš jít na jih, jestli je tam taková poptávka.“

Harry konečně našel, co hledal. Když se vztyčil, zapraskalo mu v kolenou. „To je pravda. Být za zdí, kde jsou hnilobci a plyn, nebo jít na východ do války. Na, tu máš.“ Podal mu malý balíček.

Rector měl co dělat, aby nadšeně nevykulil oči, nerozběhl se po podlaze z hrubě ohoblovaných prken a nevytrhl mu balíček z natažených rukou. Byl vzrušený jako pes při pohledu na kost. Přesto však dokázal předstírat překvapení.

„Co je to? Dárek k narozeninám?“

„Pro to sis přece přišel. Tohle je to jediné, co chceš. Nechceš se nic učit, nechceš ani pracovat, když to půjde. Sleduju tě už jak dlouho... dva roky?“

„Tak nějak,“ zamumlal Rector, vzal balíček a s předstíranou lhostejností si jej nacpal do kapsy.

„Předtím jsem měl co dělat s dítětem, ale teď už jsi muž. Takže od nynějška platíš své dluhy. Když to nebudeš dělat, nebudu tě chránit.“

„Nikdy jsem se tě o to neprosil,“ odsekl Rector dřív, než si uvědomil, co říká. Zrudl, ale sám pořádně nevěděl proč. „Ale díky za dárek k narozeninám. Užiju ho rozumně.“

„Nikdo neužívá šťávu rozumně.“

Rector se otočil na patě, otevřel dveře a vyběhl do noci. Koruny stromů byly tak husté a nebe tak temné, že chvíli měl před očima jen mžitky z jasného světla v chemikově boudě.

Když zase viděl, podíval se směrem ke zdi.

„Počkej na mě,“ řekl jí, „brzy se s tebou vypořádám.“
A zamířil k vodě.

Pláž byla opuštěná.

Leskla se jako glazura ve světle měsíce a občas ji olízlo světlo silné lampy, které klouzalo po hladině několik kilometrů od pobřeží. Maják už sloužil lodím jen výjimečně. V těchto dobách naváděl vzducholodě, které létaly z ostrova Bainbridge, a sloužil jako pochodeň šilencům, kteří se odvážili létat v noci, nebo vzducholodím, které jindy do vzduchu nemohly. Vzdálený paprsek klouzal v obrovském kruhu, rozsvěcel se a pohasínal, olizoval hřbety drobných vln a odrážel se na nárožích Periferie.

Rector si našel velký, celkem suchý plochý kámen a posadil se. Chvilku uvažoval, že si tady počká na východ slunce, ale pak mu došlo, že je to pitomost, protože se dívá k západu. Ale i tak by mohlo být hezké sledovat, jak se obloha barví z černé do kouřové šedi.

Když naposledy seděl v těchto místech, barvila se obloha opačně. Souvislá, špinavě bílá vrstva mraků získávala hrozivý, sytě černý odstín. Od severu udeřila bouře. Přišla z oceánu. To se stávalo jednou za uherský rok. Před týdnem sledoval změnu oblohy bez obav. Rozpršelo se a těžké kapky ho urputně tloukly, ale i to mu bylo jedno. Když ale začalo hřmění, posbíral své věci a schoval se.

Čekal v lijáku několik minut, aby uviděl blesky, které hřmění vždycky provázejí. Představoval si, že ty zářivé zlaté čáry, které se míhají po vlnách, jsou něco jako bůh na flámu. Ale žádný blesk nepřišel a on nevěděl proč. Vyptával se, ale nikdo mu to nedokázal říct. Co také lidé ze severozápadu vědí o počasí? Dohromady nic, pokud se neplaví na moři. A staří námořníci mu řekli, že žádný hrom nebyl. Prý se mu to jenom zdálo.

Ale Harry to slyšel také a s ním spousta lidí. Rector si sice občas vymýšlel a sem tam viděl a slyšel věci, které neexistovaly, ale s tím hřměním měl pravdu.

Rozvázal rohy deky, vsunul ruku do vaku a vytáhl krabičku sirek a plátěný váček. Pak z kapsy vyndal balíček, který mu dal Harry. Jeho dárek k narozeninám. Zasloužil si ho, a pořádně.

Když ale balíček rozbalil, našel v něm jen další složený kousek papíru. Papír byl čistý a nic v něm nebylo.

„Zatraceně! Harry, ty všivej mizero! Co to je za dárek? Sakra! Myslel jsem, že jsme přátelé, ty prevíte!“ Na někoho, kdo chtěl zůstat nenápadný, křičel až až, ale byla tma a on byl vzteky bez sebe. Zmačkal voskováný papír i čistý papír do kuličky a hodil ji k moři.

Nevěděl, jestli dolétla až do vln, nebo skončila na břehu. Neslyšel ji dopadnout.

„Všechny ty kecy o laskavostech,“ vrčel. „Možná bych mu měl udělat laskavost a podpálit tu jeho haluznu. Aspoň by se nemusel trápit s tím, kam jít. Jak by se mu asi líbila takováhle laskavost?“

Třásl se vztekem a počínajícími abstinenciálními příznaky. Z kapsy kabátu vyndal poslední zbytky svých zásob. Roztřesenými prsty setřepal obsah dohromady a připravil si náčiní.

V sáčku měl kousky staniolu, malou lžičku, dřevěný kroužek na ubrusky a prasklou skleněnou dýmku. Lžičku potřebovat nebude – neměl tolik šťávy, aby ji musel odměřovat. Aby se neporezal, měl hlavičku dýmky zabalenou ve starém kapesníku, který kdesi našel.

Vyndal čtvereček staniolu, sevřel ho mezi prsty a náhle ho napadlo, jestli to má udělat na pláži. Ale vítr nebyl nijak silný. Vlastně to bylo zvláštní, ale skoro vůbec nefoukal. Ptáci spali, svět halila tma a v dohledu nikdo nebyl.

Nikdo neviděl, jak napnul kousek staniolu přes kroužek, takže vypadal jako blyštivá blána na bubnu.

Nikdo neviděl, jak nasypal několik vzácných, posledních zrněk žlutého prášku na staniol, jak škrtl první sirkou, aby se v žáru plamene prášek proměnil v páry. Ani pták nezapípal, dokonce ani nejzvědavější obyvatelé přílivových tůní nevystřčili oči, když se sehnul nad fólii, zavřel oči a sklonil skleněnou dýmku.

Závan koncentrované, sirnaté mlhy rozstřelil pavučiny v jeho hlavě.

Mozek mu zaplavil plamen v barvě moči, síra a slaný lák vřely a dýmaly, a po té první, ohromující explozi (která ani po čase nebyla méně ohromující, bolestivá, potřebná nebo radostná), se snesla poklidná, ochablá nicota.

Takhle si Rector představoval smrt a umírání. Nejdřív šok, výbuch strachu a vjemů. Pak přijde tenhle klid, teplo, hebkost a příjemná apatie pramenící z neochvějného vědomí, že na světě už vůbec nezáleží.

Až prášek vychladne a účinky pominou... vzhledem ke spáleným konečkům prstů a růžovému hleny s krví a mlhou, který mu pak tekł z nosu... tahle skořápka harmonické blaženosti praskne.

Krátce na to Rector otevřel oči.

Všechno světlo, všechna tma, všechny ty šustivé zvuky od vody, řapání krabů a prskání škeblí zahrabaných v mokřem písku... všechny ty tiché zvuky mu škrábaly na vnitřek lebky, ale nebylo to nepříjemné, spíš jako bolení hlavy po sladkostech.

Ležel na zádech a nedokázal si vzpomenout, jak se do té polohy dostal. Jestli spadl, nebo si lehl úmyslně. Do zad ho tlačil podivně tvarovaný kámen, nebo snad hvězdice. Posunul se, zatnul pěsti, zahýbal prsty a vzpomněl si, že by měl dýchat, i když ve stejném okamžiku si uvědomil, že na to má příliš ucpaný nos. Byl ucpaný pachem mědi (jeho krev), cínu (staniol) a nějaké slané břečky, která se mu chtěla nacpat do prostoru za očima.